

Visitationspredikan på tacksägelsedagen i Lötenkyrkan 2021-10-10

Förra söndagen, på den helige Mikael's dag, stämde änglarna upp till lovsång, Gloria, gloria, gloria, Ära åt Gud i höjden och på jorden frid. Lovsångens toner bygger sin klingande bro till en skördesmyckad kyrka här på tacksägelsedagen, en passande dag att få avsluta en prostvisitation i G:la Uppsala församling, då här finns mycket att känna tacksamhet över.

I evangeliet idag berättas hur några spetälska botades genom mötet med Jesus. Spetälska, eller lepra, är en mycket smittsam sjukdom, som dessvärre ännu in i våra dagar inte helt utrotats. Msk med spetälska blev på Jesu tid utstötta från samhällets gemenskap och tvingades vandra runt som tiggare. För att andra skulle undvika att smittas, ringde de i bjällror där de gick. Jesus verkar bli lite stött av att de inte kom tillbaka för att tacka honom när han befriade dem från sjukdom och utanförskap. Bara en av tio kom, och han var dessutom samarier, en främling. Ja, hur har vi det med tacksamheten egentligen? Nog finns det tider när det kan vara svårt att vara tacksam, då livet är för smärtsamt. Men i tider då allt rullar på som det brukar, blir vi ofta alltför lätt hemmablinda och glömmer uttrycka vår tacksamhet över det vi har och det vi får. Ett tack kostar inget och kan, om ärligt menat, betyda mycket för andra - men också för dig själv. En tacksamhetens inställning till livet berikar och skänker glädje.

Under tre dagar har jag fått besöka era kyrkor där mycket gott arbete utförs och där det är lätt att känna tacksamhet. Det har varit innehållsrika dagar, jag har fått lära mig mycket nytt, och jag har också fått min bild av en väl fungerande församling bekräftad. Temat för visitationen har varit "vi bygger broar" och de orden har varit utgångspunkt i samtalen.

Församlingrådet's ordförande Tilde gav inledningsvis visitationsföljet en bra beskrivning av församlingens tre kyrkor och dess olika karaktärer. Du Tilde har sedan följt med under dessa dagar och jag vill tacka dig för din tid och ditt engagemang. Du sa att du och församlingrådet var stolta över församlingen, och det har ni anledning att vara.

En visitation är ett längre besök av biskop eller prost, och har som mycket annat förändrats genom tiderna. Nuförtiden sker visitationer vart fjärde år och syftet är tillsyn och främjande. Tidigare hölls efter den avslutande mässan på söndagen ett visitationstal, idag ska det talet vävas ihop med predikan och de eventuella frågor som församlingens medlemmar önskar ställa, ges det utrymme för efter gudstjänsten. I en visitation ska det hållas ett vakande öga på hur församlingen sköter förvaltning och inventarier. Här i församlingen förvaltas ett viktigt, historiskt arv. Av respekt mot tidigare generationer måste gamla ting och vackra textilier i våra kyrkor tas väl om hand. Mer om detta går senare att läsa i det protokoll som notarien författar efter besöket och där stiftskansliet synpunkter bifogas.

Här i församlingen finns stiftets äldsta, och som det sagts mig, även dess yngsta, kyrka. Alla era tre kyrkor kännetecknas av öppenhet med både välkomnande och inbodda kyrkorum. Eller kanske jag hellre ska säga inbedda. För viktigare än världsliga ting är förstås kyrkans grundläggande uppgift – att fira gudstjänst, bedriva undervisning och diakoni, allt vilande på missionens grund – att i allt förkunna evangelium, det glada budskapet om Guds son, Jesus Kristus, vår frälsare och förebild. Hur sker då allt detta i Gamla Uppsala församling idag?

Jag börjar väl där vi är, i Löten – här finns EFS huvudkvarter, men här finns även levande församlingskyrka med ett aktivt gudstjänstliv. Här byggs det broar mellan Johannelunds teologiska högskola och kyrkan i praktiken – teologin må ofta ha blicken riktad mot himlen, men om den inte står djupt rotad i den omgivande verkligheten, går den vilse. Det är därför glädjande att se att Christoffer och arbetslaget här, på sina axlar lyckas bära både ock. Här springer teologistuderande om dagarna, men också barn och ungdomar från de omgivande bostadsområdena dansar runt här, vilket vi såg prov på idag i vår gudstjänst genom Dream Team. Tack – det var lovsång i rörelse.

Hit kommer också de som vill lära sig tala svenska för att bättre kunna inlemmas i vårt samhälle. Här i kyrkan pratas det mycket tro och liv, med stora och med små, och här sjungs också om tro och liv – äntligen får vi ju mötas igen och just sångröster kan behöva få särskild omsorg efter pandemin.

Men det är verkligen inte bara arbetslaget som bär all den verksamhet som ryms i Lötenkyrkan. Här bärs ansvar tillsammans. EFS-föreningen och församlingen samarbetar, volontärskap och delaktighet ger kraft och kreativitet. En utmaning kan vara, liksom i många andra kyrkliga sammanhang, att våga lämna över ansvar och lita på att nya krafter vill och kan ta vid. Kanske blir det på nya sätt, i en ny tid. Gud rår.

Ute i Gamla Uppsala går en bro mellan historia och nutid, men det byggs också broar mellan alla de människor från när och fjärran som kommer dit på besök. Det är en plats som väcker nyfikenhet. Här kan man se hur livet levdes innan Sverige kristnades, man kan gå in i Sveriges första domkyrka och uppleva hur det kristna arvet förvaltas och det kristna livet praktiseras idag. Tusen och åter tusen besöker Gamla Uppsala kyrka varje år och blir varmt och välkomnande bemötta, både av personal och av ideella medarbetare. Här kan man njuta av ekvilibristiska orgelklanger i konserter, men också delta i Gamlismässan, en gudstjänstform som blivit till i lyhördhet med människors behov och Gudslängtan, en längtan som också får finna skapande uttryck genom interaktiva stationer i kyrkorummet, där olika sinnen berörs.

Ute i Gamla Uppsala skapas nytt. Det var spännande att få en kort inblick i vad som snart ska byggas vid den gamla prästgården, nya lokaler för möten och sammankomster av skilda slag, kyrk- och dopkaffen och minnesstunder. Ovanpå marken med de utgrävda båtgravarna får så nya passagerare färdas vidare.

Jag vill också nämna den hållfasta bro av ekumenik som under lång tid byggts till Österledskyrkan. Gudstjänster firas tillsammans, solida och vänfasta relationer vilar tryggt i verksamhetsansvariga prästers händer – och faktiskt även fötter, genom den årliga fotbollscupen som nyligen ägde rum.

Tunabergskyrkan till sist, församlingens yngsta, en kyrka med både bredd, höjd och djup. Det märks i alla era tre kyrkor att barnen är viktiga, lekkyrkor finns strategiskt placerade i kyrkorummen och uppmuntrar till lärande lek, men just Tunabergskyrkan känns som en särskilt inbjudande miljö för barnen och deras familjer. Här firas också gudstjänster med små och stora varannan söndag. Här ryms öppen förskola, och omgivande förskolor och dagbarnvårdare hyr gärna in sig i de trivsamma lokalerna. Torsdagskvällar är det Taizémässa med efterföljande fika och ungdomshäng med samtal efteråt, där det märks att alla känner sig hemma. I Tunaberg har också regnbågsfamiljer en träffpunkt och lokalerna signalerar att här är en plats där alla kan få vara den man är. Det firas FUNKA-gudstjänster och det finns teckenspråkiga mötesplatser. Vi samtalande med två av dess deltagare som inte nog kunde uttrycka sin tacksamhet att få träffas och tala om tro och liv på sitt eget språk och även få möjlighet att samtala enskilt med sin präst. Ni har Uppsalas enda teckenspråkiga präst. Hennes brobyggande till det omgivande samhället imponerar, men här förstod vi att också

inomkyrkliga nätverk måste stärkas. Ni har även prästnärvaro på Ärna, där det byggs viktiga broar till en grupp som kyrkan annars sällan möter. Långt från hem och familj behövs ibland någon att samtala med om det som skaver. Broar byggs också till skolan, bl.a. Tunabergsskolans elever och personal tar gärna emot en värmande kopp the på torsdagar, när Jessica kommer med sin dra-maten full med termosar. Teet värmer inombords, men det gör också de korta, men viktiga, samtal som föds där.

Ja, kära vänner, jag skulle kunna fortsätta att berätta mycket mer om alla gudstjänster, all undervisning och diakoni som äger rum inom Gamla Uppsala församling tack vare er - engagerade människor, ideella, anställda och kyrkbänksnötare. Ert engagemang har t.o.m. ett eget namn – Gamlisandan. Det märks att ni har höga ambitioner och att ni vill hjälpas åt. Era ambitioner stannar heller inte vid församlingsgränsen. Det finns en aktiv internationell grupp, som organiserar insamlingar och håller kontakterna levande med vänförsamlingar ute i världen.

Man ska sikta högt, och man ska satsa stort, men ibland får man också inse att det inte går att göra allt man skulle vilja. Då får man tänka att det som blir gjort, det är gott nog. Också det trasiga och ofullkomliga är älskat av Gud, Guds kärleks ljus lyser genom de spruckna lerkärl som är våra liv. Ibland måste vi våga välja att göra det som är viktigast.

Det behövs många samtal och mycket bön för att kunna urskilja vad som är viktigast. Våra tre dagar har omslutits av bön, andakt och gudstjänst. Flera har då i det talade ordet utgått från temat – vi bygger broar - och några har i sin förkunnelse satt fokus på vikten av att i ett brobygge utgå från en stadig grund. Jesus är grunden, och brofästena måste ständigt underhållas.

Lovsång och tacksamhet fick inleda den här visitationspredikan och har också varit den röda tråd, eller bro, som fått leda oss genom er församling. Lovsång är en särskild sorts sång, en sång som inte handlar om oss själva, om våra sorger och glädjeämnen, inte ens om skapelsens skönhet eller håvor, nej – lovsång handlar om det gudomliga mysteriet. Också vårt tack bör därför ha denna riktning, det kunde vi lära av dagens evangelium.

Äras den, som äras bör.

Därför vill jag nu få avsluta den här visitationen med ett Gloria Patri;

Ära vare Fadern och Sonen och den heliga Ande, såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara, från evighet till evighet. Amen.

Susanne Willén Nordgren
kyrkoherde, kontraktsprost